

Sygn. akt IV U 68/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasinski
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lutego 2015r. w S.

odwołania K. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 3 grudnia 2013 i 5 grudnia 2013 r. Nr (...) -2/20

w sprawie K. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 5 grudnia 2013 roku w ten sposób, że ustala, iż K. W. nie pobierała nienależnego świadczenia w okresie od dnia 1 maja 2013 roku do dnia 30 listopada 2013 roku i nie ma obowiązku zwrotu kwoty 4.945,36 (cztery tysiące dziewięćset czterdzieści pięć 36/100) złotych;

II. umarza postępowanie odnośnie decyzji z dnia 3 grudnia 2013 roku;

III. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz K. W. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV U 68/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 03.12.2013r. organ rentowy Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zawiesił wypłatę części uzupełniającej emerytury rolniczej K. W. od dnia 01.12.2013r. oraz decyzją z dnia 05.12.2013r. ustalił nadpłatę części uzupełniającej świadczenia za okres od 01.05.2013r. do 30.11.2013r. i zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu kwoty 4.945,36 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona od dnia 1 maja 2013r. do dnia 30.11.2013r. prowadziła działalność rolniczą na gruntach nabytych w drodze zasiedzenia na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 02.10.2013r. Decyzją z dnia 03.01.2014r. organ rentowy podjął wypłatę części uzupełniającej świadczenia od dnia 01.12.2013r.

Od decyzji z dnia 03.12.2013r. i z dnia 05.12.2013r. odwołanie złożyła ubezpieczona K. W. wnosząc o ich zmianę i orzeczenie, że brak było podstaw do zawieszenia wypłaty świadczenia oraz, że pobrane przez nią świadczenie emerytalne w okresie od 1 maja 2013r. do 30 listopada 2013r. nie jest świadczeniem nienależnym i w związku z tym nie ciąży na nim obowiązek jego zwrotu.

W uzasadnieniu odwołania podniosła, że nie prowadzi działalności rolniczej na nabytej w drodze zasiedzenia działce. Grunty przekazała synowi T. W. w posiadanie zależne. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko podniósł, że K. W. nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, o czym świadczy fakt, że jest właścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1 ha. Ponadto wnosił o umorzenie postępowania odnośnie odwołania od decyzji z dnia 03.12.2013rr., ponieważ stało się ono bezprzedmiotowe, wobec podjęcia wypłaty części uzupełniającej świadczenia od dnia 01.12.2013r. to jest od dnia jego zawieszenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona K. W. jest uprawniona do emerytury rolniczej od dnia 03.12.2007r. Świadczenie pobierała w pełnej wysokości w związku z przekazaniem w drodze darowizny nieruchomości rolnych położonych w obrębie D. na rzecz swoich dzieci T. W., M. W. i D. B. (akt notarialny k. 21-23 a.r.). Postanowieniem z dnia 02.10.2013r. sygn. akt VI Ns (...)ubezpieczona nabyła w drodze zasiedzenia w dniu 01.05.2013r. własność nieruchomości położonej w miejscowości D. oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 1,62 ha. K. W. nie prowadzi działalności rolniczej na tej działce. W 2007r. oddała ją w posiadanie zależne swojemu synowi T. W.. T. W. prowadzi działalność rolniczą na całości przekazanego mu gospodarstwa rolnego, łącznie z działką nr (...). Aktem notarialny z dnia 16.12.2013r. ubezpieczona darowała przedmiotową działkę synowi T. (k.6-7). Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonej (k.31 i 16v), zeznań świadków: T. W. (k.16v), W. W. (k.30v), K. O. (k.30v), umowy darowizny (k.6-7), zaświadczenia (...) (k.12), umowy darowizny (k.27-29), oraz dokumentów znajdujących się w aktach KRUS.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie jest uzasadnione.

Bezspornym jest, że ubezpieczona K. W. jest uprawniona do emerytury rolniczej. Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 1403 ze zm.) wypłata emerytury rolniczej ulega częściowemu zawieszeniu, jeżeli uprawniony prowadzi działalność rolniczą. Z kolei przepis art. 28 ust.4 cytowanej ustawy stanowi, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając:

1)gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

a)małżonkiem emeryta lub rencisty,

b)jego zstępnym lub pasierbem,

c)osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

d)małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

2)gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;

3)gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;

4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

W ocenie Sądu Okręgowego przepis art. 28 ust. 4 ustawy należy interpretować w zgodzie z art. 6 pkt 1 i 3, w którym podmiotem ubezpieczenia nie jest właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego, lecz wyłącznie osoba prowadząca działalność rolniczą w posiadanym gospodarstwie rolnym, oraz w zgodzie z art. 38 pkt 1, ustanawiającym domniemanie, że właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych lub zarejestrowany dzierżawca takich gruntów prowadzi na nich działalność. Domniemanie to można obalić przedstawiając dowody, iż pomimo własności gospodarstwa rolnego nie prowadzi się działalności rolniczej. Zawieszenie wypłaty świadczeń nie dotyczy osoby jedynie będącej właścicielem gospodarstwa rolnego, lecz tylko takiej, która gospodarstwo rolne prowadzi, więc powinno przynosić i z reguły przynosi jej dochód. Posiadacz gospodarstwa rolnego, który utracił możliwość jego prowadzenia i uzyskiwania tą drogą środków utrzymania, zachowuje prawo do świadczeń w pełnej wysokości. W kwestii tej wielokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy. Dokonując wykładni art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w wyrokach z dnia 8 stycznia 1997 r., II UKN 39/96 (OSNAPiUS 1997 nr 16, poz. 299) i z dnia 27 maja 1997 r., II UKN 145/97 (OSNAPiUS 1998 nr 8, poz. 247) stwierdził, że przesłanką stosowania tego przepisu i zawieszenia wypłaty części składkowej emerytury lub renty jest prowadzenie działalności rolniczej, nie jest nią natomiast samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa. W konsekwencji przyjął, że w odwołaniu od decyzji o częściowym zawieszeniu wypłaty świadczeń właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego może dowodzić, że nie prowadzi w nim działalności rolniczej. W uchwale z dnia 06.05.2004r. sygn. akt II UZP 5/04 (OSNP 2004/22/389) Sąd Najwyższy stwierdził, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. Przywołane wyżej orzecznictwo Sąd Okręgowy podziela w całej rozciągłości.

Zdaniem Sądu Okręgowego ubezpieczona udowodniła, że w spornym okresie nie prowadził działalności rolniczej. Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonej, że grunty te uprawiał jej syn T. W.. Zeznania ubezpieczonej potwierdzili świadkowie. T. W. zeznał, że od 2007r. nabył w drodze darowizny od rodziców całe gospodarstwo rolne. Otrzymał w użytkowanie również działkę nr (...). Działki te uprawia i otrzymuje dopłaty. Świadkowie: W. W. i K. O. zeznali, że gospodarstwo rolne wraz z działką nr (...) użytkuje wyłącznie T. W.. Ubezpieczona pomaga córce w opiece nad dzieckiem i przebywa w miejscowości P.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, ponieważ są logiczne, spójne i wzajemnie się uzupełniają. Zeznania te znajdują potwierdzenie w dokumencie w postaci zaświadczenia (...). Fakt, że ubezpieczona nabyła własność działki nr (...) w drodze zasiedzenia w 2013r. nie oznacza, że prowadziła działalność rolniczą na tym gruncie. Użytkowanie działki przez posiadacza zależnego nie wyklucza nabycia nieruchomości w drodze zasiedzenia. W trakcie postępowania o zasiedzenia ani ubezpieczona, ani świadkowie nie zeznali, że K. W. osobiście pracuje na działce nr (...). Wobec podjęcia przez organ rentowy wypłaty zawieszony części emerytury od dnia 01.12.2013r. odwołanie od decyzji z dnia 03.12.2013r. stało się bezprzedmiotowe i na mocy art. 477¹³ kpc ulega umorzeniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ par.2 kpc orzekł jak w wyroku. O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc.